

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4488/2559

พนักงานอัยการจังหวัดปราจีนบุรีโจทก์ นายคำรพ แก้วสงจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 30, พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 4, พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 6, พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 8, พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 15, พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 27, พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 61, พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 69, พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 75, พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 76, ป.อ. มาตรา 32, ป.อ. มาตรา 33, ป.วิ.อ. มาตรา 158, พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 19

ย่อ / หลักกฎหมาย

การทำซ้ำโปรแกรมคอมพิวเตอร์อันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์นั้นไม่ว่าจะเป็นการทำซ้ำจากบันทึกของงานโปรแกรมคอมพิวเตอร์อันมีลิขสิทธิ์ที่ผู้เสียหายอนุญาตให้ทำขึ้น หรือทำซ้ำจากบันทึกของงานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีผู้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เสียหาย ก็ล้วนเป็นการกระทำต่อโปรแกรมคอมพิวเตอร์อันมีลิขสิทธิ์ซึ่งถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ในงานโปรแกรมคอมพิวเตอร์นั้น ตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 30 (1) เพราะชุดคำสั่งที่เขียนด้วยภาษาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (source code) หรือภาษาเครื่อง (object code) อันเป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 4 ซึ่งบันทึกอยู่ในงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้เสียหายหรือบันทึกอยู่ในบันทึกของงานที่ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เสียหายนั้นเป็นงานโปรแกรมคอมพิวเตอร์อันมีลิขสิทธิ์ของผู้เสียหายที่ได้รับความคุ้มครองตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 4 และ 6

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 4, 6, 8, 15, 27, 30, 61, 69, 75 และ 76 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 32 และ 33 ระบุเครื่องคอมพิวเตอร์จำนวน 41 เครื่อง ของกลางและให้หน่วยความจำของเครื่องคอมพิวเตอร์จำนวน 41 เครื่อง ของกลางที่บันทึกโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ละเมิดลิขสิทธิ์ตกเป็นของเจ้าของลิขสิทธิ์ และให้จำเลยจ่ายค่าปรับฐานละเมิดลิขสิทธิ์หนึ่งให้แก่ผู้เสียหายซึ่งเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางวินิจฉัยว่า เมื่อได้ตรวจคำฟ้องแล้วเห็นว่า โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยได้ละเมิดลิขสิทธิ์ในงานวรรณกรรมโปรแกรมคอมพิวเตอร์ของบริษัทไมโครซอฟท์คอร์ปอเรชัน จำกัด ผู้เสียหาย โดยการนำเอาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้เสียหายที่มีผู้ทำซ้ำดัดแปลงขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของบริษัทผู้เสียหายไปติดตั้งบันทึกลงในหน่วยความจำถาวรของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในความครอบครองของจำเลยจำนวน 41 เครื่อง ซึ่งจำเลยกระทำในลักษณะทำซ้ำดัดแปลง ทำให้ปรากฏเป็นคำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใดที่นำไปใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ในส่วนอันเป็นสาระสำคัญ โดยไม่มีลักษณะเป็นการจัดทำงานขึ้นใหม่ โดยวิธีบันทึกโปรแกรมคอมพิวเตอร์ของบริษัทดังกล่าวลงในหน่วยความจำของเครื่องคอมพิวเตอร์ และจำเลยได้ประโยชน์จากการใช้และให้บริการโปรแกรมคอมพิวเตอร์ของบริษัทผู้เสียหาย ตามคำฟ้องของโจทก์ดังกล่าวยังไม่แน่ชัดว่าโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีการบรรจุลงในหน่วยความจำนั้นเป็นโปรแกรมที่มีลิขสิทธิ์หรือเป็นโปรแกรมที่มีผู้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์

ของผู้เสียหาย และจำเลยหรือผู้อื่นนั้นกระทำการอันละเมิดลิขสิทธิ์แก่งานของบริษัทผู้เสียหายในลักษณะอย่างใดกันแน่ เมื่อคำฟ้องของโจทก์ยังไม่ชัดเจนดังกล่าว จึงเป็นฟ้องที่ไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ.2539 มาตรา 26 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (5) พิพากษายกฟ้อง ให้คืนของกลางทั้งหมดแก่เจ้าของ โจทก์อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศวินิจฉัยว่ามีปัญหาข้อกฎหมายที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ว่าโจทก์บรรยายฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานละเมิดลิขสิทธิ์ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ของโจทก์เพื่อการค้า ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 69 วรรคสอง ประกอบมาตรา 30 (1) ชอบด้วยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. 2539 มาตรา 26 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (5) หรือไม่ เห็นว่า โจทก์ได้บรรยายฟ้องว่าจำเลยได้กระทำการละเมิดลิขสิทธิ์ในงานวรรณกรรมโปรแกรมคอมพิวเตอร์ "Microsoft Windows XP Professional" โปรแกรมคอมพิวเตอร์ "Microsoft Office Professional Edition 2003" และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ "Microsoft Office Enterprise 2007" ของบริษัทผู้เสียหายซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายประเทศสหรัฐอเมริกาที่เป็นภาคีในอนุสัญญากรุงเบอร์ลินว่าด้วยการคุ้มครองงานวรรณกรรมและศิลปกรรมอันเป็นอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองลิขสิทธิ์ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วยและผู้เสียหายได้โฆษณางานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทั้งสามดังกล่าวเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2544 วันที่ 21 ตุลาคม 2546 และวันที่ 31 มกราคม 2550 ตามลำดับ ที่ประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งอยู่ในระยะเวลาคุ้มครองลิขสิทธิ์ 50 ปี นับแต่ที่ได้โฆษณางานนั้นครั้งแรก ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 19 วรรคสี่ โดยจำเลยทำซ้ำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทั้งสามของผู้เสียหายที่มีผู้ทำซ้ำโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เสียหายด้วยการบันทึกโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทั้งสามดังกล่าวลงในหน่วยความจำถาวร (Hard Disk) ของเครื่องคอมพิวเตอร์จำนวน 41 เครื่อง ที่อยู่ในความครอบครองของจำเลยและจำเลยได้ประโยชน์จากการใช้และให้บริการโปรแกรมคอมพิวเตอร์ของผู้เสียหายผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์จำนวนทั้งสิ้นสิบเอ็ดเครื่องดังกล่าวซึ่งเป็นกระทำการเพื่อการค้าหากำไรจากประชาชนทั่วไปซึ่งเป็นลูกค้าจำเลยที่เข้ามาใช้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์ดังกล่าวภายในร้านอินเทอร์เน็ตคอมพิวเตอร์อันเป็นสถานประกอบกิจการของจำเลยที่ถนนราษฎร์ดำริ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้เสียหาย ดังนี้ การบรรยายฟ้องดังกล่าวของโจทก์ถือได้ว่าเป็นการบรรยายฟ้องว่าจำเลยได้กระทำซ้ำโปรแกรมคอมพิวเตอร์อันมีลิขสิทธิ์ทั้งสามโปรแกรมดังกล่าวของผู้เสียหายโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้เสียหายซึ่งเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์นั้นเพื่อการค้า อันเป็นการบรรยายฟ้องครบองค์ประกอบของความผิดฐานละเมิดลิขสิทธิ์ในงานโปรแกรมคอมพิวเตอร์อันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นเพื่อการค้าตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 69 วรรคสอง ประกอบมาตรา 30 (1) แล้ว การทำซ้ำโปรแกรมคอมพิวเตอร์อันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์นั้นไม่ว่าจะเป็นการทำซ้ำจากบันทึกของงานโปรแกรมคอมพิวเตอร์อันมีลิขสิทธิ์ที่ผู้เสียหายได้อนุญาตให้ทำขึ้นหรือทำซ้ำจากบันทึกของงานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีผู้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เสียหายก็ล้วนเป็นการกระทำต่อโปรแกรมคอมพิวเตอร์อันมีลิขสิทธิ์ซึ่งถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ในงานโปรแกรมคอมพิวเตอร์นั้น ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 30 (1) เพราะชุดคำสั่งที่

เขียนด้วยภาษาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (source code) หรือภาษาเครื่อง (object code) อันเป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 4 ซึ่งบันทึกอยู่ในบันทึกของงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้เสียหายหรือบันทึกที่อยู่ในบันทึกของงานที่สร้างขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เสียหายนั้นเป็นตัวแทนโปรแกรมคอมพิวเตอร์อันมีลิขสิทธิ์ของผู้เสียหายที่ได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 4 และ 6 เช่นเดียวกัน คำฟ้องของโจทก์จึงเป็นคำฟ้องที่ได้บรรยายครบองค์ประกอบของความผิดฐานละเมิดลิขสิทธิ์ในงานโปรแกรมคอมพิวเตอร์อันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นเพื่อการค้า ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 69 วรรคสอง ประกอบมาตรา 30 (1) และเป็นคำฟ้องที่ได้บรรยายถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำความผิดฐานดังกล่าว พร้อมด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับเวลาและสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำความผิดฐานนั้นและบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องพอสมควรเท่าที่จะให้จำเลยเข้าใจข้อหาความผิดฐานดังกล่าวได้ดี ทั้งโจทก์มีคำขอท้ายฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มาตรา 30 และ 69 แล้ว คำฟ้องของโจทก์จึงชอบด้วยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ.2539 มาตรา 26 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 (5) ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางเห็นว่าคำฟ้องของโจทก์ยังไม่แน่ชัดว่าโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีการบรรจุลงในหน่วยความจำของเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นโปรแกรมที่มีลิขสิทธิ์หรือเป็นโปรแกรมที่มีผู้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เสียหายและจำเลยหรือผู้อื่นนั้นกระทำการอันละเมิดลิขสิทธิ์แก่งานของบริษัทผู้เสียหายอย่างใดกันแน่ จึงเป็นคำฟ้องที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของโจทก์ฟังขึ้น พิพากษากลับ ให้ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางรับคำฟ้องของโจทก์ไว้พิจารณาพิพากษาต่อไป

องค์คณะ

ปริญญาดิพดุง · นवलน้อย ผลทวี · รัชพันธ์ ประพุทธนิตินสาร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/4488/2559>